

Maguskirsipuu edeneb rannikul

HELJO JÄNES

Maguskirss on meelismari, kuid ta edeneb meil hästi ainult soodsamais paigus.

Polli aiandusuuringute keskuses on aretatud hulk häid maguskirsisorte, millest mitmed on kuulsaks saanud nii Eestis, Lätis kui ka Soomes.

Pollis kasvab maguskirsipuid kahes aias. Vanemteadur Heljo Jänese katsead on palju aastaid olnud küllastajate lemmikad, kus on tutvustatud ja maitsta antud kõiki paremaid sorte.

Kuid tänavu ei olnud sellest aiast suurt midagi saada. Aia perenaise meel oli päris mõru, kui saagi kohta küsisin: ta nimetas ainult üksikuid sorte, millel oli natuke vilju peal.

Üks neist oli 'Taki', mis on väga uus sort – alles möödunud aastal sordiks vormistatud.

Teine, teadur Kersti Kahu maheviljeluse katsead andis tänavu aga korraliku saagi. Sealsed puud on heas kasvujõus, alles noored, kuid mitmed sordid andsid kolm-neli kilo väga ilusaid kirsse puu kohta.

Kõige paremad sordid olid 'Tontu', 'Piret', 'Mupi', 'Tõmmu', 'Arthur' ja 'Polli murel'. Rõõmustasid ka uue suureviljalise hilise valmimisajaga 'Anu' puud.

Viimsi valla Pärnamäe küla ühes aias korjati 'Mupi' puult viis kümneliitrist pangetäit maguskirsse.

Nii suurt saaki ei jõudnud oma pere ära süüa ega kompotiks keeta. Osa sai töö juurde kostiks viidud. Puule jäänud pooltooreid vilju võis olla veel mitu pangetäit, kuid siis tuli linnuparv, mis puu tühjaks sõi.

Teisel väga varajasel sordil 'Johan' (tuntud ka kui 'Priima') oli samuti hea saak, kuid küpsemiseelse vihmagaga lõhenes tal palju vilju, mis kiiresti riknesid.

Olen Tallinna turul juhtunud kohtama ka Kakumäe kirsikasvatajaid, kes Eestis aretatud kirsse müüsid.

KALJU KASK

Uus suureviljaline maguskirss 'Anu'.

'Mupi' on madala kasvuga hiline sort.

'Polli murel' on ilusate viljadega.

UUS SORT

Eesti maguskirss 'Taki'

'Taki' vormistati sordiks alles möödunud aastal. Selle aretas Kalju Kask 'Meelika' vabatolmlemise seemnete külvist (1978). Polli katseaias on 'Taki' aastate jooksul silma paistnud hea saagikusega ning ilusate ja maitsvate viljadega.

Tume- või mustjaspunased viljad valmivad juuliku esimese nädala paiku. Nad on keskmise suurusega, piklikovaalsed ja teravnenud tipuga. Tumepunane viljaliha on hapukasmagus, mahlane ja keskmise tihedusega.

Puu on keskmise kasvuga, kompaktne, veidi laiuva võraga. Talve- ja haiguskindlus on hea. Oma õietolmuga sort ei viljastu, head tolmuandajad on talle 'Kaspar', 'Leningradskaja tšornaja' ja 'Arthur'.

